

Пролог

КІНЦЕВА ЗАЛІЗНИЧНА СТАНЦІЯ «ЕЛ ЕНД ЕН»
БІРМІНГЕМ, АЛАБАМА

— 29 листопада 1938 р., 8:10 —

Був прохолодний листопадовий ранок. Яскраві сонячні промені, мов ті списи, пронизували скляну стелю просторої будівлі залізничної станції, що радше скидалася на гамірний вулик. Новоприбулі пасажирів й усі, хто тільки збирався сісти на потяг, метушилися туди-сюди білосніжною мармуровою підлогою разом із носильниками, чиї візки аж вгиналися від валіз. По всій будівлі відлунювали радісне щебетання і звуки потягів, що прибували й відходили від станції.

«Півмісяць», довгий сріблястий красень із Нового Орлеана, уже стояв на сьомій платформі, готовий прийняти бірмінгемських пасажирів, і місіс та містер Артур Дж. Горнбеки хутенько піднялися у вагон, прямуючи до Нью-Йорка на щорічні різдвяні закупи.

Місіс Горнбек із шістьма великими капелюшними коробками, що їх тримала по три в кожній руці, радісно чеберяла проходом, мимохідь штурхаючи по головах кількох поспулих пасажирів. На п'ять кроків позаду йшов містер Горнбек із газетою під пахвою.

Десь за дванадцять з лишком хвилин, коли всі капелюшні коробки були складені, а шубу дбайливо розвісили на вішаку шафи купе, місіс Горнбек нарешті вдалося зручно вмотитися, розслабитися й насолодитися мандрівкою. Вона визирнула з вікна, коли потяг саме наближався до залізничного переїзду в містечку Вісл-Стоп, штат Алабама. Коли ж підїхав ближче, жінка зненацька помітила маленького білявого хлопчика у вицвілому комбінезоні — малий стояв біля колій, усміхаючись і привітно махаючи потягу, що торохкотів повз. Удома на місіс Горнбек

чекав хлопчина приблизно такого ж віку, тож, порівнявшись із цим, вона теж усміхнулася й помахала у відповідь. Побачивши її, хлопчик почав бігти попід вікном, щосили махаючи, — здавалося, це тривало цілу вічність. Жінка спостерігала за ним, доки і він сам, і маленький песик, який невідступно мчав поряд, поступово ставали дедалі меншими і врешті-решт зовсім зникли з очей.

Трохи згодом місіс Горнбек обернулася до чоловіка й занепокоєно мовила:

— Артуре, здається, в того малого хлопчини бракувало однієї руки.

— Та невже? — відповів той, не відриваючи від газети очей.

Зітхнувши, місіс Горнбек знову вмостилася на сидінні і, перебираючи пальцями потрійну низку перлів, додала:

— Ох, як же шкода... Йому щонайбільше сім чи вісім років, такий милий хлопчик, якби ж то лишень ти його бачив! Такий щасливий і усміхнений... Що ж, благослови, Боже, його дороге цінне маленьке серденько! Мій кузен Чарльз якось втратив мізинця, але цілу руку? Цікаво, що з ним трапилось?

— Що ти сказала? — перепитав чоловік, кинувши погляд на дружину поверх газети.

— Мені цікаво, як той бідолашний хлопчина втратив руку. Що могло статися?

На це містер Горнбек, справжній майстер стверджувати очевидне, стисло відповів:

— Гм... щось та й мало.

* * *

Її погляд затримався на хлопчині щонайбільше на кілька секунд, але відтоді щороку, як їхній потяг минав переїзд у Вісл-Стоп, місіс Горнбек завжди подавалася вперед і визирала у вікно, сподіваючись знову його побачити. І кожнісінького разу, коли мало-го там не було, завжди оберталася до чоловіка й зауважувала:

— Цікаво, Артуре, як склалася доля того милого білявого хлопчини з однією рукою?

— Гадки не маю, — завжди відповідав той.

Шериф Грейді Кілгор

ВІСЛ-СТОП, АЛАБАМА

— 24 січня 1991 р. —

Кремезний, мов той ведмідь, сімдесятирічний Грейді Кілгор працював шерифом у Вісл-Стоп, штат Алабама, до 1958 року, коли разом із дружиною Гледис перебрався до Теннессі. Сьогодні ж він приїхав у Вісл-Стоп із Нешвілла з онуком і тепер стояв на залізничних коліях, дивлячись на той бік вулиці, де колись розташовувалося старе кафе «Зупинка». Лози пуерарії геть-чисто заплели усі будівлі, сховавши під своїм покривом цілий квартал, тож онукові було складно зрозуміти, що під ними крилося.

Указавши на один із будинків, Грейді промовив:

— То старе поштове відділення, яким керувала Дот Вімз, а ондечки кафе поряд із салоном краси Опал Баттс, де твоїй бабусі щосуботи робили зачіску.

Грейді стояв, роззираючись навсібіч, і йому було невимовно сумно бачити, наскільки змінилося це місце відтоді, як він востаннє сюди приїздив.

Тепер в обхід старої двосмугової траси, що вела з Бірмінгема до Вісл-Стоп, використовували новеньке міжштатне шосе на шість смуг, тож лєвова частка місцевості перетворилася на звичайне сміттєзвалище. Старі іржаві автівки й вантажівки покинули біля колій, де вони поволі розвалювалися на частини. Усюди виднілися порожні пивні бляшанки та пляшки з-під віскі. Грейді зауважив іще один печальний штрих сучасної епохи — хай куди кинь оком, на землі валялися численні засоби для вживання наркотиків, яких раніше тут не було.

Баптистська церква, у якій він щонеділі слухав проповіді преподобного Скрогінза, тепер майже розвалювалася, вітражі порозбивали, а лави повиносили й спродали. Усе, що лишилося від містечка, — кілька старих будівель і старий будинок Тредгудів, але й вони вже ледве стояли. Над усім іншим встигли

добряче попрацювати вандали. Повернувшись до онука, Грейді сумовито похитав головою:

— Коли згадую, яким було це місце, і бачу, що з ним сталося, мені геть кепсько стає. Авжеж, воно ніколи не було розкішне, проте завжди чисте. А тепер тут усе всіяно сміттям. На старому домі Тредгудів від графіті живого місця не лишилося, усі вікна повибивали... Хоч зараз цього й не скажеш, але свого часу то був найгарніший будинок у місті. Хоч убий, та досі не можу втямити, чому Вісл-Стоп отак зійшов на пси. Чув навіть, що місто продали, і тепер усе планують знести, щоби збудувати шинний завод. — Грейді знову кинув оком на протилежний бік вулиці й тяжко зітхнув: — Не знаю, чому це старе кафе просто залишили тут отак гнити... це якось неправильно. Колись сюди приходили як на гостину до давнього друга. Ним керували двійко чудових дівчат — Іджі Тредгуд і Рут Джеймісон. Тобі вони сподобалися б. У тому кафе харчувалося все місто, усі залізничники з родинами. А щороку на Різдво дівчата разом зі своєю кухаркою Сипсі готували щедре частування — ми йшли туди, їли, відкривали подарунки, співали різдвяних пісень...

Після цих слів Грейді несподівано схлипнув і, похапцем відвернувшись, дістав з кишені носовичка й висякався. Тепер він мав винуватий вигляд.

— Вибач. Ох, Господи, воно б не варто згадувати минуле... але в тому кафе у нас із Рут та Іджі не бракувало чудових моментів. Там виріс і син Рут, Бадді. Бідолаха, втратив руку, коли був не набагато старший за тебе. — Дбайливо згорнувши носовичка, Грейді запахав його назад до кишені й додав: — Може, ти й не повіриш, але кілька років тому на Різдво ми з твоєю бабусею гостювали в Опал Баттс у Бірмінгемі, і, доки вони поралися з вечерею, я тихцем вислизнув і поїхав сюди. Стояв отутечки, простісінько на цьому самому місці, аж раптом — спершу ледь чутно — до мене долинули звуки піаніно і сміх людей, і все це лилося звідти, саме з того місця, де колись було кафе. Я роззирнувся, і навколо не було ані душі, але присягаюся, що справді це чув. Як гадаєш, що то могло бути?

— Не знаю, дідусю, та, може, їдьмо вже звідси? Мені холодно, — відповів на це онук, потираючи змерзлі долоні.

Дот Вімз

ВІСЛ-СТОП, АЛАБАМА

— 1935 —

Дот Вімз була доброзичливою маленькою жіночкою, яка просто обожнювала теревенити. У юності вона сподівалася досягти успіху на літературній ниві, як її кумирка Една Фербер, та на томість у сімнадцять років закохалася в «чоловіка своєї мрії» і вийшла заміж за Вілбура Вімза.

Пізніше Дот часто жартувала, що, хоч і не стала літературним посланцем, із «посланнями» все одно справу мала. Окрім того, що вже шістнадцять років самотужки керувала поштовим відділенням у містечку Вісл-Стоп, Дот ще й писала і видавала тижневик, який висвітлював усі місцеві події під заголовком:

«Вімз віклі»

(ТИЖНЕВИК МІСТА ВІСЛ-СТОП, АЛАБАМА)

«Жодних пліток, друзі, тільки факти!»

Цього ранку вона, як завжди, розіслала чергове число тижневика, тож усі мешканці Вісл-Стоп уже заходилися його читати.

«Вімз віклі»

(ТИЖНЕВИК МІСТА ВІСЛ-СТОП, АЛАБАМА)

30 листопада 1935 р.

Крадій індичок

Привіт, бандо! Сподіваюся, ви всі добре відсвяткували День подяки. Знаю напевне, що старий Вілбурів гончак Кутер так і зробив. Авжеж, це його ви бачили на свято,

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>